

Ville Tavio ps

Kirjallinen kysymys sähkönsiirtohinnoittelusta

Eduskunnan puhemiehelle

Sähkömarkkinalain (588/2013) 24 § 2 momentin mukaan sähköverkkopalvelujen hinnoittelun on oltava kokonaisuutena arvioiden kohtuullista. Kohtuullisuuden toteutuminen on nykyään kyseenalaisella tasolla.

Energiaviraston sähköverkkoyhtiöiden hinnoittelua koskevassa raportissa, jossa tarkastettiin 110 verkkoyhtiön hinnoittelu, todetaan, että sähköjakelijoiden siirtohinnoittelussa oli vuosina 2012—2015 yhteensä 175 miljoonan euron ylijäämä.

Caruna-yhtiö omistaa suuria sähköjakeluverkkoalueita Suomen tiheimmin asutuilla seuduilla, kuten Etelä- ja Lounais-Suomessa. Carunalla on noin 20 prosentin markkinaosuus maamme sähkönsiirrosta. Yhtiö on tunnettu palvelunsa hintakehityksestä: Esimerkiksi vuonna 2016 Caruna ilmoitti korottavansa sähkönsiirron hintaa jopa 27 prosenttia. Suomalaisten sähkökuluttajien reaktioiden seurauksena Caruna ja kuluttaja-asiamies sopivat korotusten pienentämisestä siten, että kustannusnousu jäi keskimäärin alle 15 prosentin — mikä edelleen on tavallisille kuluttajille huomattava lisäkustannus.

Hinnankorotukset ovat tapahtuneet sen jälkeen, kun verkko-omistajuutta siirrettiin ulkomaisille tahoille. Carunan suurimmat omistajat ovat kansainvälisiä pääomasijoittajia. Perussuomalaiset ilmaisivat jo vuosia sitten epäilyksensä sähköverkkoyhtiöiden myynnin kannattavuudesta. Havaitut riskit ovat sittemmin käyneet toteen.

Sähkönsiirtokustannusten laskeminen on Perussuomalaisille tärkeä tavoite. Vuodelle 2019 laatimassaan vaihtoehtobudjetissa Perussuomalaisen eduskuntaryhmä esitti, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin varmistaakseen, että sähkönsiirron osuus kuluttajan sähkölaskusta pystytään laskemaan kohtuulliselle tasolle.

Sähkökuluttajilla ei ole nykytilanteessa valinnanvapautta siirtoverkkojen suhteen. Sähköverkkotoimijoilla on käytännössä alueellisia monopoliasemia, koska verkkoyhtiötä ei voi kilpailuttaa samaan tapaan kuin sähköyhtiötä. Tilanne on kohtuuton sekä periaatteellisesti että kustannusten kannalta. Siirtomaksut muodostavat suuren osan kuluttajien sähkökuluista.

Nyt syyskuussa 2019 Caruna on ilmoittanut jälleen korottavansa sähkönsiirtohintaa. Vaikutus verrottomien yksikköhintoihin on keskimäärin 5,0 prosenttia.

Kirjallinen kysymys KK 130/2019 vp

Kaiken kaikkiaan jo 20 sähköverkkoyhtiötä on kuluvin vuoden aikana ilmoittanut hinnankorotuksista. Korotusten ilmeisenä seurauksena monopoliyhtiöiden voitot kasvavat tavallisten kuluttajien ollessa voimattomia tilanteen edessä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä kohtuullistaakseen sähkönsiirtohinnoittelua?

Helsingissä 19.9.2019

Ville Tavio ps